

הגאווה של קדושה

1. מוסר אביך עמ' סח

לפעמים מתגאה הצדיק מאד מפני גאות ד' שמרגיש בלבבו, ואז הוא קדש-קדשים, ודבריו הם חוצבים להבות אש, והוא זועם בכל רוח שפל הבא להכניס בו אז ענוה פסולה, וגאווה זו היא ממולאת בענוה, הממוזגת בגבורה ושמחה ואהבת-נצח לכל.

א1. אורות הקדש ד עמוד תפ

שורש הגאווה הוא בקדושה גדולה, היא הגאווה הקדושה... מתגאים אנו בגאות ד'. גאות ד' היא מקור הענוה, מקור השלום, אש אוכלה המכלה את כל הזוהמא של גסות והפרדה. של כל טומאת רעיון, של כל חולשה וטמטום, אור ד' ויאר לנו, עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה.

2. ספר מסילת ישרים פרק יא - בפרטי מדת הנקיות

וימצא גאה אחר, שרוצה להיות נרשם הרבה במעלותיו ולהתיחד בדרכיו, עד שלא די לו שיהללוהו כל העולם על המעלות אשר הוא חושב שיש בו, אלא שרוצה שעוד ירבו להוסיף בתהלתו שהוא העניו שבענוים ונמצא, זה מתגאה בענוותו ורוצה בכבוד על מה שמראה עצמו בורח ממנו. והנה גאה כזה ישים עצמו תחת קטנים ממנו הרבה או תחת נבזים שבעם, שיחשוב להראות בזה תכלית הענוה, וכבר לא ירצה בשום תואר מתוארי הגדולה וימאן בכל העילויים ולבו אומר בקרבו, אין חכם ועניו כמוני בכל הארץ:

ואמנם, גאים כאלה אף על פי שלכאורה מראים עצמם ענוים, לא יבצרו מכשולות להם, שבלי ידיעתם תהיה מתגלית גאותם כלחה היוצאת מבין החרסים... ומחשבתם הרעה תהיה ניכרת מתוך מעשיהם, אך דרכיהם הם בענוה פסולה ושפלות מרומה:

3. עין איה ברכות 21

כי ההרגשה השכלית מובילה את האדם להשכיל אל זולתו כאל עצמו. כי בשכל אין פרטיות כ"א כלליות, ובהיות האדם נוטה אל שכלו יותר מאל חמרו, נמשכות רגשותיו אל ההרגשה השכלית שמכרת רק צדק ויושר. ע"כ איננו נפרד לעצמו, אבל כל זמן שימשך אחר הערב לחושיו בלבד הנה הוא נפרד לעצמו, כי אין בחושים כ"א פרטים, כדברי הרמב"ם במו"נ אין פרט בשכל ואין כלל בחוש. ויסוד הקדושה היא תמיד התאחדות הפרטים לכלל אחד. ע"כ אין דבר שבקדושה פחות מעשרה, שהוא מהפרטים המתאחדים, להעשות כלל אחד.

4. ערפלי טוהר / עמוד נא

יש בהאישיות הפרטית של כל יחיד ענין איכותי יותר נשגב ונעלה ממה שיש בהכלל כולו על ידי ערך הקיבוץ שלו, והצד העליון הזה האישי הוא המאיר ומחיה את הכלל כולו. ולפי רוממות הערך של האישיות, ולפי ריבויים של האישים גדולי הערך, הכלל מתעלה מאד מאד בערכו הכללי, והעלייה הכללית היא שיחיה לגמרי מתאים אל הגודל האישי היותר שלם.

א4. אורות התורה עמוד יא

כל הלומד תורה הוא מוציא מהכח אל הפעל את מציאות חכמתה מצד נפשו, ובדאי אינו דומה האור המתחדש מצד חיבור התורה לנפש זו לאור הנולד מהתחברותה לנפש אחרת, ואם-כן הוא מגדיל התורה ממש בלמודו, וכיון שהקב"ה רוצה שיגדיל תורה, הדרך הישר הוא שילמד האדם מצד אהבתו את האור הגדול, שרוצה השי"ת בגילוי מציאותו, שיתגדל יותר ויותר. ומכל-שכן לחדש בתורה, שהוא ודאי הגדלת התורה ממש באור כפול.

ב4. רמב"ם פירוש המשניות - מסכת אבות פרק ד

הענוה היא ממעלות המדות והיא ממוצעת בין הגאווה ושפלות הרוח... וכבר ביארנו בפרק הרביעי שאדם צריך לו שיטה מעט לאחד מן הקצוות עד שיעמוד באמצע המעשים על צד הסייג אבל במדה הזאת לבדה בין שאר המדות ר"ל בגאווה לגודל חסרונו וזאת המדה אצל החסידים, ודעתם בנוקה, רחשו ממנה עד הקצה האחרון ונטו אל השפלות הרוח לגמרי עד שלא ישאירו בנפשם מקום לגאווה כלל...

5. מוסר אביך עמ' סח

כו. כשכבד הדבר להתנשא לאט לאט, הכרח הוא להתרומם בבת-אחת ולהשתמש במדת הגאווה של קדושה, ולהשקיף על עצמו בעין טובה מאד, ולמצא את הצד הטוב שיש גם בכל מגרעותיו, כי תיכף כשאדם נותן את דעתו לדרוש את הטוב, מיד מתהפכים כל חסרונותיו לטוב, ויכול האדם למצא בעצמו רב טוב מאד, ואז ישמח בטובו מאד, וירבה מדי יום ביומו את הפעולות הטובות בלב טוהר ומלא תקות נחומים.

א5. ערפלי טוהר עמוד ס

האדם מתבטל מפני השלימות העליונה שאין לה קץ. אמנם כדי שיוולד איזה יחש בלב לחוש את הביטול הזה עד כדי עדנת לבב פנימית, צריכים לחינוך של מוסר וטהרה, לזיכוך מידות ותיאורן ההגון. אז הענוה מתחילה להופיע, ועימה יחד גאות קודש מתנוססת, הגאווה ההורה, המתפארת בהניצוץ האלהי שבתוכיותו, שאין קץ לערכו.

6. שמונה קבצים א תתצד

יותר יש להתירא מפני השפלות ממפני הרוממות. ובצדקך ירמו.

7. אורות הקדש ד עמוד תפ

שורש הגאווה הוא בקדושה גדולה, היא הגאווה הקדושה... מתגאים אנו בגאות ד'. גאות ד' היא מקור הענוה, מקור השלום, אש אוכלה המכלה את כל הזוהמא של גסות והפרדה. של כל טומאת רעיון, של כל חולשה וטמטום, אור ד' ויאר לנו, עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה.

עע

. מוסר אביך עמוד סח

טפשות היא להתבטל מן הלימוד, או מכל דבר טוב או מחידוש או אפילו מכתובת חידו"ת, מפני חשש תערובת גאווה. כ"א צריך לעסוק בכל טוב ולהשתדל שכל המחשבות יתעלו, והגאווה או שתדחה או שתתקדש ותתרומם למקורה או שתתבטל ע"י תשובה תתאה ועילאה.

. מוסר אביך עמוד סח

כד. אדם יכול למצא בעצמו נקודות עליונות, גדולות, חשובות וגבוהות מאד, גם נקודות אפילות, שפלות ובזויות מאד, ויהיה נבזה בעיניו מצד הצדדים השליליים שלו, וגדול ויקר בעיניו מצד הנקודות העליונות הטובות. אמנם גם מצד הנקודות